

PARA | HABER

Buğdayda "süper yıl"

Türkiye toprakları bu yıl suya doydular. Kış ve bahar aylarında yağın yağışlar bereket getirdi. Geçen yıl 19 milyon ton olan buğday üretiminin 22.5 milyon tona ulaşması bekleniyor. Bu rakam rekor yılı anlamına geliyor... İDRİZ ÇOKAL / idriz.cokal@paradergi.com.tr

TÜRKİYE 2014-2015 tarım sezonunda çok iyi yağış aldı. Çiftçinin tabiriyle tam bir bereket yağdı. Yağışla başlayan sezon, ardından karla devam etti. Bahar ayında da yağışlar çiftçinin gönlünden geçtiği gibi oldu. Bu üretim yılında anılan dönemde ülke ortalaması olarak 445 mm yağış alındı. Yağışlar 383 mm olan uzun yıllar ortalamasının yüzde 16 üzerinde, 264 mm olan geçen üretim yılının da yüzde 69 üzerinde gerçekleşti. Bölgelere göre farklı olmakla birlikte,

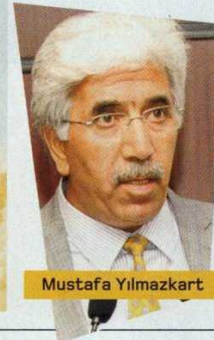
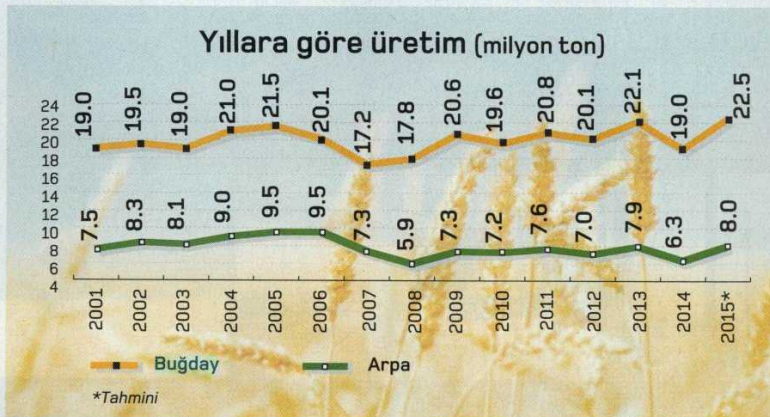
tüm bölgelerde değişen oranlarda uzun yıllar ve geçen üretim yılının üzerinde yağışlar alındı.

Doğal olarak çok bereketli bir sezonun yaşanacağı aylar öncesinden belli idi. Biz de bu çerçevede yaptığımız haberleri sayfalarımıza taşımış ve özellikle buğday ve arpa rekortelerinde rekorlar kırabileceğini belirtmiştik. Şimdi buğday ve arpada hasat zamanı geldi. Çukurova ve Antalya'da çiftçiler buğdaylarını hasat etmeye başladı. Biz de

bu iki üründe rekortenin durumunu, çiftçilerin ve sanayicilerin değerlendirmesini almak istedik. Üreticiler, buğday için "süper yıl" değerlendirmesi yaparken, bu yıl 23.5 milyon tonla tarihi bir rekor bekliyorlar. Arpadaki rekortenin ise 7 milyon tonun üzerine çıkacağı tahmin ediliyor.

"SULU TARIM YAPMIŞ GİBİ"

Ulusal Hububat Konseyi Başkanı Mustafa Yılmazkart, bu yıl buğday başta olmak üzere tüm hububat grubunda yüksek rekolte olacağını söylüyor. Yılmazkart, "Bu yıl çok orijinal bir yıl oldu. Türkiye'nin tamamı adeta sulu tarıma geçti. Yağışlar zamanında, yeterince ve dengeli oldu. Ürünün ihtiyacı kadar yağdı. Sulu tarım yapmış gibi olduk. Rekoltede rekor kırılacak. Konya, Çukurova, Trakya, Akdeniz, Ege'de, aslında ülkenin tamamında bereket fişkırıyor. Buğdayda 23.5 mil-

Mustafa Yılmazkart

yon ton, arpada 7 milyon ton rekorla bekliyoruz” diyor. Geçen sezon buğdayda 19 milyon ton arpada 6.3 milyon tonluk rekorla olduğunu da hatırlatalım.

“TMO’YA BÜYÜK GÖREV DÜŞÜYOR”

Yıl bereketli olunca haliyle fiyatlar üzerinde de baskı oluşuyor. Ekmeklik buğday fiyatlarının tonu 800 TL civarında seyrediyor. Hasat sezonu ile birlikte bu fiyatların gerileme riski var. Böylesi bereketli bir yılda çiftçisi, sanayicisi, tüketicisi, kısaca bütün tarafların kazançlı çıkması için fiyat istikrarı şart. Üreticiler 800-850 TL fiyat aralığını makul buluyor. Sanayiciler de aynı fiyat aralığının piyasa için sağlıklı olacağını vurguluyor. İşte bu noktada TMO’ya (Toprak Mahsulleri Ofisi) büyük görev düşüyor. TMO artık taban veya tavan fiyat açıklamıyor. Sadece müdahale fiyatı açıklıyor. Bu aralar bütün tarafların gözü kulağı TMO’nun açıklayacağı fiyatta. Piyasalarda şu an aşırı bir hareketlilik olmadığı için TMO beklemede.

Aynı zamanda Konya’da 10 bin dekar alanda buğday ve arpa üretimi yapan Mustafa Yılmazkart’a göre, bu noktada TMO’ya büyük görev düşüyor. Yılmazkart, “Bu yıl rekorla yüksek. Üreticinin zarar görmemesi için TMO’nun tedbir alacağından kuşumuz yok” diyor. Dünyanın önemli buğday üreticileri Rusya ve ABD gibi ülkelerde de bu yıl kuraklığın yaşanmadığını söyleyen Yılmazkart, “Bu yıl bereketli bir yıl olacak” diyor.

“ALIM MERKEZLERİ ARTIRILMALI”

TZOB (Türkiye Ziraat Odaları Birliği) Genel Başkanı Şemsi Bayraktar, Çukurova başta olmak üzere güney illerinde bazı kesimlerde hububat hasadının başladığını bildirerek, “Özellikle buğday ve arpada büyük üretim artışı beklentisi fiyatları düşürüyor. Üreticimizin sıkıntıya girmemesi için piyasa fiyatları düşmeden TMO müdahale alım fiyatlarını bir an önce açıklamalı” diyor. Geçen yıl yaşanan kuraklık ve kötü hava koşullarından dolayı yeterince ürün ve gelir elde edemeyen üreticinin borçlandığını, bun-

Selçuk AYDINALP / Türkiye Un Sanayicileri Federasyonu Başkanvekili

“Un sanayicisinin eli güçlenir”

Son yılların en iyi kış ve baharını geçirdik. TÜİK verilerine göre, yüzde 18, Avrupa Birliği verilerine göre ise yüzde 21’lik rekor artış bekleniyor. Benim kişisel tahminim bunların da üzerinde olacak. Bizim ana hammaddemiz un. Verimli bir yıl olması un sanayicisi için iyi haberdir. Türkiye dünya un ticaretinde söz sahibi bir ülke. 10 milyon tonluk dünya ticaretinin 2.2 milyon tonunu biz gerçekleştiriyoruz. Dünya un ticaretinin yüzde 22’sine hakimiz. 935 milyon dolarlık döviz girdisi sağlıyoruz. Bu yıl yüzde 20’lik bir ihracat artışı bekliyoruz. 1 milyar dolar sınırını geçeceğiz. Şu anda standart 50 kiloluk un çuvalının fiyatı 55-70 TL arasında değişiyor. Buğday rekoltesinin iyi olması fiyat konusunda sanayicinin elini rahatlatacaktır. 820-830 TL/ton seviyeleri sanayicinin de işine gelen bir fiyattır. TMO bu fiyat dengesini sağlamalı. Bu sezon üretici, sanayici ve tüketici açısından bereketli olacak.

buğdayını arıyor” projesini yürütüyor. Proje ilk meyvelerini vermeye başlamış. 20 dekar araziye ekimi yapılan 22 buğday çeşidinin hasadı yapıldı. Antalya üreticiler sonuçlardan çok memnun. Sahil ve yaylada 22 çeşit buğday ekimi yaptıklarını bildiren Borsa Başkanı Ali Çandır, “Bilimsel çalışma metoduyla 22 çeşit buğdayın her safhası değerlendirildi. Buğday hasadımızı yaptık. Bölgeye en uygun buğdayın tespiti için ekmeklik ve makarnalık olmak üzere buğday çeşitlerinin kalite ve verimi belirlenecek. Ardından bu buğday çeşitleri üreticiye tavsiye edilecek” diyor.

Önümüzdeki yıllarda da denemelerin devam edeceğini belirten Çandır, “Burada üretici daha çok verim almak, daha çok para kazanmak istiyor. Tüccar malı toplu bir yerden alıp satmak istiyor. Sanayici daha kaliteli ürün istiyor. Biz de bu zincirin tüm halkalarını birlikte tamamlayarak sonuç almak istiyoruz. Yılda 250 bin ton civarında

buğday üreten Antalya’da bu denemeler devam edecek. Bu uzun soluklu bir iş” diyor.

Adana Çiftçiler Birliği Genel Sekreteri Oanna Çorat da bu yıl Çukurova’nın yeterli yağış aldığı ve bereketli bir yıl olacağını vurguluyor. Geçen yıla göre çok iyi bir verim olduğunu belirten Çorat, “Son dönemde yağın yağışlar nedeniyle rutubet riski var. Onun dışında hububat tarihinin en iyi dönemlerinden birini yaşıyor” diyor.

Şemsi Bayraktar

dan dolayı hasatla birlikte ürünün büyük bir bölümünü pazara arz edeceğini vurgulayan Bayraktar, “TMO, üreticimizin mağdur olmaması için alım merkezlerini artırmalı, tatil günlerinde de çalışarak, zamanında ve hızlı bir şekilde alımları yapmalı. Ofis,

ürünün acilen satmak zorunda olan çiftçilerimizi toplayıcıların eline bırakmamalı” diyor Bayraktar, geçen yıl başta kuraklık ve don olmak üzere yaşanan doğal afetlerin bitkisel üretimi çok olumsuz etkilediğini hatırlatıyor. Bayraktar, bu durumun hububat üretimini vurduğunu, ürün yetersiz olunca da piyasa fiyatlarının müdahaleye gerek duymadığını ifade ediyor. Bayraktar, bundan dolayı TMO’nun hububat piyasa fiyatlarının öngörülen müdahale alım fiyatlarının üzerinde gerçekleştiğini gördüğü için müdahale alım fiyatı açıklamadığını söylüyor.

ANTALYA BUĞDAYINI ARIYOR

Antalya son yıllarda buğdayla ilgili önemli araştırmalar yapıyor. Antalya Ticaret Borsası Başkanı ve Batı Akdeniz Tarımsal Araştırmalar Enstitüsü “Antalya

Ali Çandır

Ali Çandır

Ali Çandır

Ali Çandır

Ali Çandır

Ali Çandır

Ali Çandır

Ali Çandır

Ali Çandır

Ali Çandır

Ali Çandır

Ali Çandır

Ali Çandır

Ali Çandır

Ali Çandır

Ali Çandır

Ali Çandır

Ali Çandır

Ali Çandır

Ali Çandır

Ali Çandır

Ali Çandır

Ali Çandır

Ali Çandır

Ali Çandır

Ali Çandır

Ali Çandır

Ali Çandır

Ali Çandır